

Komisija ustaškega generala Carranze.

Posebna komisija bo vodila preiskavo glede smrti angleškega podanika Bentona.

PRAVICE ZDRUŽENIH DRŽAV.

Vse kaže, da se je definitivno opustilo misel ameriško-angleške komisije.

Washington, D. C., 4. marca. — Naznanilo Carranze, da bo imenoval neodvisno komisijo, ki bo ugotovila podrobnejše podatke glede smrti angleškega podanika Bentona, kakor tudi izjavo angleške vlade, da ne bo zahtevala od vlade v Washingtonu podrobnih podatkov glede tega slučaja, se smatra v vladnih krogih tako, da se je končno opustilo misel, da se odposlje ameriško-angleško komisijo, ki naj bi odšla v Chihuahua ter pregledala truplo ustrelenega Bentona.

Anglija si je najbrž prihranila zadoščenje za poznejši čas. Kot povsem neresnično pa se smatra naznanilo, da je Carranza baje izjavil, da nimajo Združene države sploh nobene pravice pečati se z zadevo.

Nogales, Mehika, 4. marca. — Tu se glasi, da se bo Carranza vrnil v Hermosillo, mesto da se napoti v Juarez kot je bilo sprva rečeno. Vendar pa se ne ve o tem ničesar podrobnejšega in Carranza sam molči o zadevi.

Sploh pa napoveduje Carranza, da bo, katerega so dogodki zadnjih časa popolnoma potrdili.

V Topolobambo se je pričel danes pričakovani pomorska bitka med kanonskim čolnom ustašev "Tampico" in federalnimi bojnicima ladjama "Morelos" in "Guerrero". Ustaška bojna ladja se nahaja baje v pristanišču, decim ležita obe federalni ladji nekoliko zunaj v kalifornijskem zalivu. Boja se vdeležujejo tudi federalne baterije na deželi pri Tampico.

Vera Cruz, Mehika, 4. marca. — Zvezne oblasti so danes konfirirale nov lokalni list "El Monitor". Aretirane so celi štab in glavni urednik. Dolže jih, da so razpirali napačna poročila z namenom, da širijo sovraštvo proti Združenim državam.

Praznovanje nedelje v Alaski.

Fairbank, Alaska, 4. marca. — Na podlagi instrukcij generalnega pravdnika Združenih držav je izdal danes distriktni pravdnik Crossley odločbo, glasom koje morajo biti zaprte vse gostilne od sobote popoldna pa do nedelje polnoči. Silena odredba je bila izdana v Nome, Valdez in Juneau. Dosedaj so bile gostilne vedno odprte.

Baje umoril dečka.

Norristown, Pa., 4. marca. — Danes se je pričel tukaj proces proti Josephu O'Brien, katerega dolže da je umoril sedemletnega Israhela Goldmana. Truplo umorjenega dečka je bilo strašno razmesarjeno.

Znižana cena za krasni in brz parnik
(Avstro-Amerikan proge)
Kaiser Franz Josef I.
odpluje v soboto dne 7. marca
večja do Trsta same 13 dni.

do Trsta ali Reke . . . \$25.00
Cena vseh listov: do Ljubljane . . . \$26.18
do Zagreba . . . \$26.08

Za posebne kabine (oddelki med II. in III. razredom) stane velja samo \$4.00 vsi za odprane, za streljivo. Za oddelek posebnih društev pripravljeno.

Velja listek je dobiti pri FR. SAKSER, 92 Cortlandt St., New York.

Armada "brezposelnih" se nahaja na varnem.

Škandalozni prizori v cerkvi sv. Alfonza. Banda je udrla v cerkev in zahtevala jedi in pijače.

POLICIJSKE REZERVE.

Demonstracija po mestu. Aretacija v cerkvi. Pod \$5000 varščine. "Revež" s sedemsto dolarjev.

Včeraj zvečer okoli šeste ure je imel v Rutgers Parku 21-letni mladenič Frank Tannenbaum pred 700 možmi navdušen govor, v kojem je pozival navzoče, da naj mu sledijo. In armada brezposelnih se je začela pomikati po West Broadwayu, dokler ni sledila dospelu do cerkve sv. Alfonza. Tannenbaum se je obrnil k ovarišem rekoč: — To poslopje ni ugaja. Vstopimo in bodimo gostje svetih očetov. V naslednjem trenutku so ljudje vdrli v cerkev, se razvrstili po klopih in glasno zahtevali: — Prinesite nam kaj za jesti.

Detektiva Gilday in Gungan, ki sta sledila množici, sta Tannenbauma prišla in zapovedala tretjemu detektivu, da naj zaklene vrata. Gilday je telefoniral policijskemu komisarju, kateri je takoj odredil, da je odšlo 90 stražnikov proti cerkvi. Policisti so v cerkvi aretirali 190 oseb in jih peljali na policijsko stražnico. Tam se je šele dognalo, iz kakšnih revežev sestoji ta armada brezposelnih. Pri krojaču Hymanu Finkelsteinu so našli \$700 v bankovcih, pri drugih pa večje svote denarja, revolverje, bodala, v robcih zavazano kamenje itd.

Duhovnik Schneider je izpovedal, da je stopil v cerkvi preden Tannenbaum rekoč: — O, ali ste tukaj starek? Mi smo prišli sem, da obhajemo z Vami. Z vsako stvarjo bomo zadovoljni, in upamo, da se nam ne bo slabo godilo, ker imate gotovo polno klet. Spali bomo v cerkvi in okoli devete ure želimo imeti zajutrek. Ali nam zamorete dati kaj denarja ali dela?

Sodnik Campbell je postavil mladega agitatorja pod \$5000 varščine in ga pridržal za nadaljnjo zaslišanje.

Pes povzročil rešitev dečka.

Greenwich, Conn., 4. marca. — Veliko razburjenje je vladalo danes na Sweetbriar farmi, kjer se je mudil na obisku 4letni Stuart Fraser jr. Deček je bil zjutraj odšel z doma ter običaj kakih pet milj daleč v snegu. Rešilo se ga je šele par ur pozneje, potem ko je paznik na nekem sosednem posestvu postal pozoren na vedenje psa. Deček je bil tako zagazil v sneg, da ni mogel z mesta. Brez dvoma bi bil pomoči zmrznil, ako bi ne bil privedel pes rešilec.

Mrs. Wilson trpi na posledicah padca.

Washington, D. C., 4. marca. — Mrs. Woodrow Wilson si bo le polagoma opomogla od posledice strahu, katerega je prestala, ko je preteklo nedeljo padla na tla.

Delovanje tihotapcev.

Oblastim se je posrečilo aretirati tihotapca srečk in perzijskega opija.

36 STRELOV.

Lopovi so se zabarikadirali za prodajalno mizo. Moč proti moču. Vsi na varnem.

Včeraj ponoči so patrolirali detektivi Oliver, Fenneli, Reynolds in Slevin po Bowery in zapazili štiri mlade moške, ki so se precej sumljivo obnašali. Detektivi so se v primerni razdalji ustavili in čakali, kaj se bo zgodilo. Trije lopovi so odšli za trgovino Michaela Mandela, dočim se je četrti postavil pred vrata na stražo. Od časa do časa je dajal svojim tovarišem s žveplenkami znamenja, da je vse varno. Detektiv Slevin se mu je neopaženo približal in ga s krepilec udaril tako po glavi, da je takoj padel nezavesten na tla. Nato so šli detektivi na dvorišče in čakali ugodnega slučaja. Detektiv Fenneli se je potihoma spazil na streho in se s hrusom spustil skozi stropno okno med bandite, ki so ravno razbijali železno blagajno. Lumpje so v hipu skočili za prodajalno mizo, med tem so pa prišli Fennelliju tovariši na pomoč, in vnel se je obupen boj.

Pozneje se je dognalo, da je bilo vsega skupaj oddanih 36 strel, ker pa zaradi teme ni mogel nihče nikdo meriti, so ostali detektivi, kakor tudi banditi nepoškodovani. Ko je lopovom pošla municija, so planili nanje detektivi in jih po obupnem borenju premagali. Najnevarnejši med njimi je George Jandimage, "Big Polack" imenovan, ki je po postavi pravi orjak.

Včeraj popoldan so jih prepeljali v Tombs.

Znamenita operacija.

Pariški zdravniki so ločili francosko "siameška dvojčka", Madeleine-Suzanne.

Paris, Francija, 4. marca.

Potom izvanredno težke operacije se je ločilo danes francoska "siameška dvojčka", Madeleine-Suzanne. Operacija je izvršil s posebnim, za ta slučaj sestavljenim instrumentom dr. Gustave Le Filliatre s pomočjo drugih zdravnikov. Operaciji je prisostvovalo tudi veliko drugih zdravnikov.

Madeleine-Suzanne sta bili zrasli skupaj v okolici trebuha in potom natančne preiskave se je dognalo, da so ležali deli črevesa Madeleine v trebušni votlini Suzanne. Uporabilo se je omamnilo sredstvo in oba otroka sta srečno prestala operacijo, ki je trajala kakih 15 minut.

Slične operacije se ni izvršilo na Francoskem od leta 1902, ko je dr. Loven ločil oba indijska dečka, Radica-Reodica.

Glavar Engelmann mrtev.

Huntington, Ind., 4. marca. — Danes je umrl na bližnji indijanski rezervaciji Joseph Engelmann, zadnji glavar Miami-Indijancev. Njegov oče je bil nemški farmar, mati pa Indijanka. Ker ni imel nobenega potomca, si bodo Miami-Indijanci izbrali glavarja iz kaknega drugega rodu.

Volkovi pred Rimom.

Rim, Italija, 4. marca. — Vsed velikih snežnih zametov je dospelo zadnje dni z abruških gor v bližino Rima veliko volkov, ki so raztrgali na stotine ovac. Kmetje so jih nekaj časa zasledovali in jih par tudi postrelili. Volkovi so se zatekli v soteske gorovja Monte di Soracte Creste.

Pila pomotoma lizol.

Zena rabinerja Izidorja Gordona, Broome St., New York, je izpila včeraj pomotoma nekoliko lizola. Ravno so jo hoteli prevesti v Gouverneur Hospital, ko je prišel njen mož domov. Ker je ortodoksen žid, je ni pustil prevesti v bolnico.

Štirje detektivi v boju z banditi.

Hteli so oropati trgovino Michaela Mandela, toda policija jim je prekrizala račun.

36 STRELOV.

Lopovi so se zabarikadirali za prodajalno mizo. Moč proti moču. Vsi na varnem.

Včeraj ponoči so patrolirali detektivi Oliver, Fenneli, Reynolds in Slevin po Bowery in zapazili štiri mlade moške, ki so se precej sumljivo obnašali. Detektivi so se v primerni razdalji ustavili in čakali, kaj se bo zgodilo. Trije lopovi so odšli za trgovino Michaela Mandela, dočim se je četrti postavil pred vrata na stražo. Od časa do časa je dajal svojim tovarišem s žveplenkami znamenja, da je vse varno. Detektiv Slevin se mu je neopaženo približal in ga s krepilec udaril tako po glavi, da je takoj padel nezavesten na tla. Nato so šli detektivi na dvorišče in čakali ugodnega slučaja. Detektiv Fenneli se je potihoma spazil na streho in se s hrusom spustil skozi stropno okno med bandite, ki so ravno razbijali železno blagajno. Lumpje so v hipu skočili za prodajalno mizo, med tem so pa prišli Fennelliju tovariši na pomoč, in vnel se je obupen boj.

Pozneje se je dognalo, da je bilo vsega skupaj oddanih 36 strel, ker pa zaradi teme ni mogel nihče nikdo meriti, so ostali detektivi, kakor tudi banditi nepoškodovani. Ko je lopovom pošla municija, so planili nanje detektivi in jih po obupnem borenju premagali. Najnevarnejši med njimi je George Jandimage, "Big Polack" imenovan, ki je po postavi pravi orjak.

Včeraj popoldan so jih prepeljali v Tombs.

Smrt železniškega predsednika Stuarta.

V Garden City, L. I. je umrl John C. Stuart, podpredsednik in generalni manager Erie-železnice. Bolehal je dve leti. Stuart se je povzdignil od navadnega čuvaja do končnega ugodnega in važnega mesta. Smatralo se ga je za enega najboljših poznavalcev praktične železniške službe na Iz-toku.

Oprostitev grofa Mielezyski-ja.

Proti oprostivi grofa Mielezyski-ja, katerega je porota v Meseritzu oprostiti vsake krivde radi umora svoje nezveste soproge in njenega nečaka, je ugodil državni pravdnik priziv. Grof ni vsled tega še popolnoma prost, vendar pa se ne smatra za verjetno, da bi se razveljavilo pravo-rek porotnikov.

2000 obolelih na legarju.

Montreal, Ont., Canada, 4. marca. — Okužena pitna voda je povzročila v sosednem mestecu St. Johns epidemijo legarja, ki preti iztebiti celo prebivalstvo. Dva-tisoč izmed 7000 prebivalcev je že obolelo ter je razširjena kuga tudi med garnizijo.

Redka prilika.

Najlepša prilika se hudi sedaj rojakom za potovanja v stare domovine, ker se vse parobrodne družbe znatno znižale cene prevoznih listov. Sedaj se lahko dospe po veliki ceni KA SAMO \$23.00—\$25.00 BREKO MORJA. Pišite nam glede kretanja par-alkov takoj; kajti to ugodno se-ge so veljavne samo za nekaj časa.

FRANK SAKSER

92 Cortlandt St., New York.

Za razvoj Alaske.

Komitej za vladna zemljišča je stavil predloge glede razkritja premogovnikov.

Washington, D. C., 4. marca.

Predloga zvezne administracije v svrhu razvoja neizčrpnih premogovih polj v Alaski se bo najbrž v najkrajšem času uresničila in sicer vsled tega, ker je komitej za javne zemljišča že danes ugodno poročal o tej predlogi. Ob enem je priporočil komitej amendent, glasom kojega naj bi trajala zakupna doba najdalj 20 let. Zakupnik pa bi tudi imel le pravico v rudarskem smislu izrabljati zemljišče, ker bi ostala površina last zvezne vlade.

Predno se je ugodilo načrt v njegovi sedanjih obliki, so se vršile številne konference med član-komiteja, predsednikom Fennellom ter tajnikom za notranje zadeve, Lane. Predloga določa, da je mogoče vzeti premogovnike v zakup le v blokih od 40 do 2560 akrov.

Vlada bo za svojo lastno potrebo rezervirala kakih 13.000 akrov. Uporabilo se jih bo kot premogovne postaje za bojne ladje ali pa za omejevanje morebitnega privatnega monopola.

Uspehi detektivov.

V zadnjih letih so detektivi dosegli velikanske uspehe. Zločinci trepetajo pred njimi.

Kjerkoli se dogodi kak zločin, pa bodisi zagoneten umor, rop, tatvina ali kaj drugega, se v prvi vrsti zavamejo za slučaj detektivov. Njihovo delavnost, naravnost nevrjetno ustrajnost in logično sklepanje so čitatelji videli, če so pazljivo zasledovali Schmidtov proces. O delovanju detektivov in njihovih zmoglostih so izšle že cele knjige. Ker je znano, da se rojaki zelo zanimajo za to najnovejšo kriminalistično vedo, je priobčil letošnji Slovensko-Amerikanski Koledar veleznimivo razpravo: "DETEKTIV NA DELU." Precej obširen spis pojasnjuje osem finih slik: detektiva doma, na cesti, v banki, v hotelu itd. Rojaki, naročite Koledar, dokler ga je še kaj v zalogi. V njem najdete natančno popisane vse važnejše dogodke anksnega leta in več lepih povesti. Cena je samo 25 centov. Pišite ponj na naslov: Slovendo Publishing Co., 82 Cortlandt St., New York City.

Kasnovana okrutnost.

Sodišče je obsodilo včeraj Antona Puty-a iz Bronx-a v New Yorku, ker je vrgel v ogenj živo mačko.

K škandalu v Mineoli.

Danes zjutraj bodo skorajgotovo prepeljali vardeno in paznika Russella. Zagovarjati se bosta morala, ker sta posilila dve jetnici in uganjala druge škandale. Trije pazniki, ki dosedaj še niso obtoženi, bodo nastopili kot priče. Nadalje bo zaslišali sodišče nekaj hotelirjev, pri katerih so jetniki dobivali pijačo in hrano. Kaznjence Jacoby, ki je pri celni stvari najbolj kompromitiran, je pobegnil.

Zakon — margarina ustavno-praven.

Albany, 3. marca. — Zakon, ki prepoveduje prodajalcem barvanje oleomargarine, je danes odobrilo apelacijsko sodišče. Tej postavi se je bil postavil po robu brooklynski spekerijski trgovec Peter H. van Kempen, ker je bil kaznovan radi prestopa omejenega zakona na \$100 globe.

Aretirani atentatorji. Obstrukcija v parlamentu.

Policiji se je posrečilo aretirati par mladih ljudi, ki so položili bombo v vrt namestnikov.

KONEC POGAJANJ.

Umor v Putilovi tovarni na Ruskem. Blazni sin umoril mater. — Grozna eksplozija. 3 delavci mrtvi.

Budimpešta, Ogrsko, 4. marca. — Sem je dospelo iz Reke brzogovno poročilo, da je policija aretirala nekaj mladih ljudi, ki so bili v zvezi z atentatom na kraljevo palačo. Vodja te anarhistične bande je osemindvajsetletni Ar-dino Bolelli iz Ancone na Laškem.

Dunaj, Avstrija, 4. marca. — Zadnji čas so začeli Nemci tako postopati, da sploh ni misliti na nadaljna pogajanja s Čehi. Kot se čuje, bodo v jutrajšnjem zasledanju državnega zbora začeli Čehi z ostro obstrukcijo.

Petrograd, Rusija, 11. marca. — Danes je neki predelavec umoril stotnika pl. Stahla, šefa šrapnelnega oddelka v veliki Putilovi tovarni za orožje. Predelavec se je nato vrgel med kolesje velikega električnega stroja, ki ga je zmelelo na kose. Stotnik je za časa stavke neusmiljeno postopal proti delavstvu, valed česar ga je predelavec umoril iz maščevanja.

Berlin, Nemčija, 4. marca. — V neki hiši na Krefelder cesti se je dogodil grozen zločin. V podstresju je stanovala 38-letna udo-va Netsch s svojim slaboumnim sinom. Včeraj zvečer je prišel sin domov, zasnil materi nož v srce in neznakom pobegnil. Policia nima o njem nobenega sledu.

Iz Hamburga poročajo, da je eksplozivno v skladišču neke to-mošnje eksportne firme 650.000 patron dinamita. Eksplozija je bila tako silna, da so popokale daleč naokoli po poslopjih sipe. Trije delavci so bili na mestu mrtvi, več drugih pa težko ranjenih. Povzročena škoda je ogromna. Kaj je povzročilo eksplozijo, še ni dognano.

Pred usmrčenjem.

Na smrt obsodeni Italijan Rebacci, ki bo dne 23. marca končal v električnem stolu, je včeraj pred okrajnim pravdnikom in šerifom priznal, da je ustrelil po naročilu "črne roke" nekoga Tonya Marco-ja. Nadalje je izpovedal, da je ustrelil moža, ker je dobil povelje od voditeljev te zveze in ker bi našel sam smrt, ako bi ne hotel izvršiti povelja. Marco je bil ustreljen pred nekako enim letom. Takoj nato je bilo aretiranih veliko število Italijanov, izmed kojih se jih dosti še nahaja v ječi. Rebacci je baje veliko izpovedal glede delovanja "črne roke."

Meč generala Meaghery.

Notre Dame, Ind., 4. marca. — Zvezni senator Walsh iz Montane je podaril danes tukajšnji univerzi meč generala Thomasa Meaghery, ki je za časa državljanske vojske poveljeval "irish brigadi." Ob tej priliki se je vršila velika slavnost, pri kateri so bili v posebno velikem številu zastopani delegati raznih irskih društev iz Chicago in drugih mest.

Poparja.

Louisville, Ky., 4. marca. — Včeraj sta prišla v trgovino W. P. Brandenburga dva bandita, pogrnala ulazbenec s revolverji v rokah v stransko sobo in vzela iz železne blagajne \$4000. Ob tem času se je vrnil po ulici največji promet, in prodajalna je bila sijajno razsvetljena. Policia ni napa o predznkih še nobenega sledu.

Krmar Simon Katič se je smrtno ponesrečil.

Velikanski val ga je s tako silo vrgel v dimnik, da je revež po preteku štirih dni umrl.

POSMTNICA.

Najhujši vihar, kar jih je dosedaj prestal "Cesar Franc Jožef." Dvanajst trupel na morju.

Včeraj zjutraj se je vršila na krovu parnika "Cesar Franc Jožef" posmrtnica po pokojnem prvem krmarju Simonu Katiču. Prvi častnik Gustav Millemoth je imel ganljiv govor, godba je zaigrala "Ave Maria", mornarji so pa spustili zastavo na poldrog. Krmarja je 21. februarja, v najhujšem viharju, kar jih je prestal parnik, vrgel velikanski val s tako silo ob dimnik, da je zadobil smrtnonevarne poškodbe. Spravilo so ga v bolnišnico, kjer je 25. februarja umrl. Ko so ga drugi dan spuščali v morje, niso obvestili nobenega pasažirja, ker so bili vsi, posebno pa ženske, vsled viharja zelo razburjeni.

Moštvo parnika "Oceania", ki je včeraj dospel iz Trsta, je pripovedovalo o precej nenavadnem dogodku. Ko je bil parnik blizu Alžirja, je videl neki mornar na morju par temnih točk, katere so se vedno bolj približavale. Obvestil je kapitana, ki je takoj zapovedal spustiti v morje rešilni čoln. Mornarji so kmalo sprevideli, da to niso ponesrečeni ampak krste s trupli umrlih Arabcev. Trupla so obežili in jih spustili v morje. Skoraj gotovo se je v hudem viharju potopila kaka takozvana arabska "mrtvaška ladja". Ljudje so se ponesrečili, krste so pa ostale na površini.

Parnik "La Provence" je naletel pri 44. stopinji severne širine in pri 38. stopinji zapadne dolžine ostanke razbitega parnika.

Draginja.

Washington, D. C., 4. marca. — Pred justicijskim odborom poslanske zbornice je zatrjeval danes odvjetnik Horace Stern iz Philadelphije, da povzročajo draginjo ne glede na znižano carino, inozemski trusti.

Radiotelegrafisti.

Washington, D. C., 4. marca. — Dosedaj se je izdalo radiotelegrafistom 2346 licenc, med temi 2089 prvega razreda. 43 odstotkov teh radiotelegrafistov je starih manj kot 21 let.

Denarje v staro domovino

prijemajmo		K.	
5....	1.10	120....	26.85
10....	2.15	140....	28.70
15....	3.15	160....	30.75
20....	4.20	180....	32.80
25....	5.20	170....	34.85
30....	6.25	190....	36.90
35....	7.30	200....	38.95
40....	8.30	220....	41.00
45....	9.35	240....	43.05
50....	10.35	260....	45.10
55....	11.35	280....	47.15
60....	12.40	300....	49.20
65....	13.40	320....	51.25
70....	14.45	340....	53.30
75....	15.45	360....	55.35
80....	16.50	380....	57.40
85....	17.50	400....	59.45
90....	18.50	420....	61.50
95....	20.50	440....	63.55
100....	22.50	460....	65.60
110....	24.50	480....	67.65
120....	26.50	500....	69.70

Poklarija se vjeto pri teh svetah. Doma se nakazuje svote polnoma isplačajo brez vinarje dbita.

Nale denarne pošiljave raspšilja na zadnje pošte s k. poštno hranilišni urad na Dunaju v naš krajšem času.

Denarje nam poslati je najpšilneje do \$50.00 v gotovini v pri poročenem ali registriranem pis-mu, večje zneske pa po Postu Money Order ali pa po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER, 82 Cortlandt St., New York, N. Y. 6104 St. Clair Avenue N. E. Minneapolis, Minn.

Polkovnik Boris pl. Maholski.

Za "Glas Naroda" priredil Anton Šabec, Barbeton, O.

II.

Proces proti Borisu pl. Maholskemu je bil zelo zanimiv. Njegov priče je bilo poklicanih pred preiskovalnega sodnika in vsaka je izpovedala drugače.

Častniki njegovega polka so se razdelili v dve stranki, katerih vsaka je trdila obratno. General ga ni več spoznal.

Od služabništva so ga nekateri spoznali, drugi zopet ne. Njegova soproga pa je obstajala pri trditvi, da ima ta mož v resnici veliko podobnost z njenim soprogom, toda nikakor ni pravi Boris pl. Maholski. Kljub temu je jetnik zamogel povedati preiskovalnemu sodniku o vseh dogodkih v življenju Borisa pl. Maholskega. Na vsako vprašanje je vedel natančen odgovor.

Izvanredno veliko so pisali časopisi o tej zadevi. Cel Petrograd se je razdelil v dva dela; prvi je trdil, da je Boris navaden slepar, drugi pa, da je sramota, ker je taku umazana afera se mogla v dvajsetem stoletju. Cela stvar se je obrnila na slabše, ko je bil zaslišan grof Panin, najboljši prijatelj Maholskega.

Jetnika so fotografirali, ter predložili sliko grofu, velikemu elegantnemu možu, ljubljencu petrogradske aristokracije.

"Ali spoznate v tem možu Vašega prijatelja Borisa pl. Maholskega?" ga je vprašal preiskovalni sodnik.

Grof je dolgo opazoval sliko, potem pa mirno rekel:

"Ne, ta mož ni moj prijatelj!"

Borisa pl. Maholskega so uklenili in ga prepeljali predenj.

Komaj je zagledal grofa, je stekel proti njemu, s trudom vzdignil roke, ter ga skušal objeti. Toda grof Panin je stopil korak nazaj.

Takoj se je postavil orožnik med jetnika in grofa.

"Sergij!" je zaklical Boris pl. Maholski. "Dragi prijatelj! Ali je mogoče, da me tudi ti zatajuješ? Rotim te, odprti oči in spomni se, kako dolgo se poznava! Vprašaj me za najmanjše podrobnosti iz našega najnovejšega prijateljstva! Saj je nemogoče, da gori v Tvojem srečanju do mene! Pomisli, ter se ne premagaj s svojo izpovedjo! Ne vem, ali me je sklenil Bog uničiti, ali so skovali samo take spletke proti meni! Sergij, govori, ali sem jaz Boris pl. Maholski, ali ne?"

Grof Panin je stopil še za korak nazaj, ter z paznim očesom motril jetnika. Potem se je počasi obrnil in pogledal preiskovalnega sodnika rekoč:

"Ta mož ni Boris pl. Maholski!"

Verige so zarožljale.

"Sergij!" je zaklical jetnik. "Jeli mogoče, da se je človek, katerega sem dvajset let prišteval svojim najboljšim prijateljem, hipoma spremenil v mojega smrtnega sovražnika? Proklinjem te, nesramni lopov! Jaz bi hotel, ne boj se, ko te bom v dvoju prebodel kot steklega psa!"

Grof Panin je malomarno skomiznil z ramami: "Izurnjeni slepar, toda vendar le slepar!"

Ko je grof odhajal, se mu je preiskovalni sodnik globoko priklonil, nepravda Borisa so pa zopet odpeljali v ječo.

Malo pozneje se je pa zgodilo nekaj, kar bi lahko postalo za Borisa pl. Maholskega usodepolno.

Neki kmet z Pinege, malega mesteca v bližini Arhangelska, je zahteval, da ga preiskovalni sodnik zasliši. Izpovedal mu je, da je imel sina, kateri mu je približno pred desetimi leti utekel in od onega časa ni dal od sebe nobenega glasu. Videl je bil jetnikovo sliko in na njej natančno spoznal svojega sina.

Boris pl. Maholski je torej zopet pripeljal pred preiskovalnega sodnika. Ko ga je stari, mož zagledal, je obstal kot od strele zadet, nato se je pa vrge na jetnika, ga objel, poljubil ter s plakačkim glasom venomer klical:

"Moj sin, moj nesrečni, izgubljeni sin!"

Boris pl. Maholski je zagnal starca daleč od sebe.

"Jaz nisem tvoj sin!" je kričal kot blazen na kmeta.

"Kaj?" je odvrnil stari, "tako daleč si že prišel, da celo svojega lastnega očeta zatajuješ? Svojega starega očeta, kateri te

je vzgojil in katerega ljubezen sedaj povračuješ s sramoto in nečlovečnostjo!"

Boris pl. Maholski se je obrnil, ne da bi stareu odgovoril.

Preiskovalni sodnik je poklical takoj iz kmetove rojstne vasi vrsto priče. Stara igra se je zopet ponovila. Nekaj priče je v jetniku spoznalo kmetovega sina, nekaj jih je trdilo nasprotno.

Sodniki so bili popolnoma obupani.

Zgodilo se je nekaj posebnega. Nekega dne se naznani pri generalu prvega dionskega kozakega polka Boris pl. Maholski, kateri se je vrnil ravnokar iz japonskega jetništva. Ta človek je bil pravi polkovnik Boris pl. Maholski.

General ga je spoznal, istotako večji del častnikov.

Ko je novega Borisa pl. Maholskega njegova soproga zagledala v svoji hiši, se je brez glasu zgrutila na tla. Ko je prišla zopet k sebi, je ga vprilo vsega služabništva objela, poljubila in rekla:

"To je moj soprog! Bog bodi zahvaljen! Boris, o pravem času si se vrnil! Sedaj sem prepričana, da je bil mrtvaški list ponarejen. Neki nesramen lopov se je hotel vrniti v tvojo hišo."

Novi Boris pl. Maholski je nastopil toraj kot tožnik. Zopet je bil grof Panin zaslišan.

"Ali spoznate v tem novem Borisu pl. Maholskem Vašega nekdanjega prijatelja in sošolca?" je vprašal sodnik.

"Da", je odvrnil grof Panin. "To je pravi Boris pl. Maholski." "Cela vrsta priče je podpirala to njegovo izjavo."

Pod takimi okoliščinami je bila toraj preiskava vstajljiva, in začela se je obravnavati. Jetnik je odklonil odvetnika in se obrnil na izurnjenega detektiva Fran Stagarta kateremu je natančno opisal celo zadevo.

Ko je Stagart list prečital, je rekel svojim prijateljem: "Zdi se mi, da je ta jetnik, takozvani Boris pl. Maholski, slepar, vendar pa mislim, da je stvar dovolj interesantna, da se izplača riskirati pot v Petrograd."

Par dni pozneje je bil že v ruskem glavnem mestu. Najprej si je na sprejeto parkrat natančno ogledal Maholskija, nato se je pa peljal v Peter-Pavlovo trdnjavo, kjer je vzdihoval drugi Boris pl. Maholski v verigah. In v resnici, podobnost med tema dvema človekoma je bila čudovita: Se človečja je bila podobnost teh dveh oseb s sliko mrtvim proslavljenega Borisa pl. Maholskega. Bile so torej tri osebe katere so si bile podobne kot krajeer. Eden teh treh ljudi je bil slepar. Ako je bil Boris pl. Maholski v resnici mrtvec, potem sta bila ta dva polkovnika pustolovec, ako pa je je še živ, tedaj je bil slepar eden od obeh.

Toda kateri je bil pravi Boris in kateri nepravi? Stagart si je takoj vtpepl v glavo, da reši to uganko.

"Kakšne dokaze lahko nave-date", je rekel jetniku, "da ste vi v resnici Boris pl. Maholski?"

"Nobenih", je odvrnil jetnik.

Jaz nimam popolnoma nič, s čimur bi se lahko legitimiral. Sklicujem se lahko samo na moj obraz, na moje prijatelje, na mojo preteklost."

"To vse skupaj ni dosti vredno", je odvrnil Stagart. "Zakaj se pa nič ne sklicujete na svojo ženo?"

"Iz aktov ste vendar razvideli, da me je žena prva zatajila. Nijam torej nobene pravice več, da bi se nanjo skliceval, in tudi če bi jo imel, bi se je ne hotel poslužiti."

"Ne vem, zato pa apeliram samo še na pravičnost božjo in na Vašo bistroumnost. Jaz sem se z zaupanjem obrnil na Vas, Vi ste pa s hitrim prihodom vsaj dokazali, da se Vam zdi cela zadeva čudna in zamotana. Premalo sem zveden v Vašej stroki, da bi Vam mogel kaj pomagati. Moje zadnje upanje ste Vi. Ako stopite pred sodni dvor in rečete: 'Jaz sem prepričan, da je ta jetnik slepar', tedaj se bom udal v svojo usodo, kajti potem mi ničesar več ne preostaja, kot pripoznati, da sem v resnici zmožen."

Stagartov obraz je ob jetnikovih besedah ostal kot kamen; gledal je nepremično v temni kot celice, ne da bi izgovoril besede. Končno je zapustil celico.

Paznik je zaprl za njim težka železna vrata.

"Kaj hočeš najprej storiti?" ga je vprašal prijatelj.

"Obiskala bova baronico pl. Maholsko."

Peljala sta se v palačo barona pl. Maholskega, kjer sta bila takoj sprejeta. Natuška ni bila sama; njen soprog Boris pl. Maholski in grof Panin sta sedela pri njej.

"Jaz sem že dosti slišal o Vas", pričel je takoj Boris pl. Maholski pogovor, "ter ne vem, kako bi dal duška veselju, da ste prišli sem z namenom, da bode vendar temeljito posvetili v to kandalozno afero. Mislim, da ne dvomite, da sem jaz pravi Boris pl. Maholski."

Stagart se je nasmehnil rekoč: "Zato sem prišel semkaj, da dokažem. Čul sem, da ste bili ves čas v japonskem jetništvu."

"Gotovo", je polkovnik odvrnil. Po pomoti ruskega vojskega zdravnika so me proglasili mrtvim."

Daljni pogovor se je sukal samo o navadnih stvareh.

Stagartov pogled je obstal na pisalni mizi, kjer je ležalo kratko, komaj pričeto pismo. Naenkrat se skloni k prijatelju, ter mu pošepeta na uho: "Idi ven in zakliči, da gori!"

On se je začudil, pa vseeno šel. Kmalu se je zaslišal na hodniku klic:

"Pomagajte! Ogenj! Gori!"

Panin in Maholski sta planila iz sobe, detektiv je pa vzel pismo iz mize in ga spravljal v žep.

Takoj na to je tudi on skočil na hodnik. Pregledali so vse, nazadnje so se pa vrnili, češ, da si je nekdo dovolil neumestno šalo. Medtem se je vrnil tudi prijatelj in povedal, da so konji v redu.

Stagart je grofu zagotovil, da bode preskrbel vse mogoče gradivo skupaj in tako napravil sleparskega Borisa za vedno neškodljivega.

Za tem se je poslovil.

Drugo jutro se je prijavil v njegovem hotelu neki kozak.

"Govoril bi rad z gospodom Stagartom", je rekel, ko so ga služabnika vprašali, kaj želi: "Povejte mu, da sem jaz komorni sluga grofa Sergija Panina."

Stagart je naročil, da naj ga peljejo v sobo.

"Naročil sem te poklicati", je nagovoril slugo, "in če boš pameten, da ne boš svojemu gospodu ničesar omenil, ti dam tisoč rubljev. Seveda, dati mi moraš priliko, da grem za eno uro v palačo grofa Panina. Ne mislim groziti ali okraštati, pač bi rad v tvoji prisotnosti pregledal njegovo korespondenco in odzvel par pismem."

Sluga je omahoval.

"Ako se izve", je rekel, "mi je Sibirija zagotovljena. Prišeci mi morate da ne boste nikdar nikomur ohrnili o tem niti besedi."

"Prisegam ti."

Kozak je še nekoliko pomišljal, potem pa je vendarle privolil.

"Danes popoldne med četrto in šesto uro je grof odsoten. Spustil Vas bodem, ne da bi kdo videl v stanovanje."

"Dobro", je odvrnil detektiv. Popoldne ob 4. uri je Stagart odšel, ter se šele ob 6. uri zopet vrnil.

Uspeh njegovega podvzeta je moral biti dovoljen, ker bil je zelo dobro razpoložen, in slabovoljnost je izginila z njegovega obličja.

"Ali imaš pravega Borisa pl. Maholskega?" ga je vprašal prijatelj.

"Se ne", je odvrnil, toda imel ga bodem kmalu. Danes zvečer bom odpotoval v Pinego. Stvar je čisto navadna. V najbolj zamotani zadevi je še vedno ena točka, katere se je treba oprijeti. Gre le zato, to točko najti."

Se tisti dan je odpotoval Stagart v Pinego in se vrnil po preteku 14 dni. Isti dan je zopet odpotoval v Moskvo, in pretekle je zopet drugih 14 dni, da se je vrnil. Prišel je ravno pravočasno, da je zamogel nastopiti v senzacijonelnem procesu proti Borisu pl. Maholskemu kot ena glavnih prič.

Vsi so pomilovali pfavega Borisa in njegovo ženo, ki je prestala toliko duševnega trpljenja. Čudno je bilo sicer, da sodišču n bilo mogoče kaj natančnejšega dognati o jetnikovi preteklosti.

Obravnavala se je pričela.

Vas petrogradska aristokracija je bila v dvorani. Na strani, kjer so stale priče, so bili Natuška, Boris pl. Maholski in grof Panin.

Ko so bile glavne priče enkrat

zaslišane, so zaslišali detektiva Stagarta.

Vstal je in govoril takole:

Visoki senat!

Gotovo se je redkokdaj pripetilo, da se je predzren lopov, radi navidezne podobnosti na tak način drznil priti v posest tuje hiše, tujeja imetja in tujih naslovov, ter se pri tem smejal celemu svetu v pest. Tak načrt bi se ne mogel posrečiti, če bi ne imel tla slepar v svoji neposredni bližini prijateljev in varuhov, kateri so z vsemi močmi podpirali to sleparstvo.

Jaz dolžim, po sodišču pravim pripoznanega, Borisa pl. Maholskega sleparije!"

Nepopisno vznemirjenje je nastalo v dvorani. Začuli so se pretni kliči in zdelo se je, kot da se hoče pripoznani Boris pl. Maholski vreči na drznega govornika.

Predsednik je pozval navzoče k miru.

Detektiv je nadaljeval:

"Izjavljam da je v verigah ukovani jetnik edini in pravi Boris pl. Maholski, ter da se mu je godila nečuvna krivica. Videli ste, da pravi Boris pl. Maholski ni mogel do cilja, ker mu je manjkalo vsake podpore. Nepravda je pa podpiral grof Panin, glavna priča, kateri gotovo ne bode te dvorane drugače zapustil kakor jetnik."

Za svoje trditve imam dokaze. Najprej se mi je posrečilo dognati, da je imela Natuška pl. Maholski z grofom Sergijem ljubavno razmerje katerega ima še sedaj. On jo je spravljal tako daleč, da je zatajala še celo svojega moža in v svoji zaslepljenosti še celo streljala nanj. Grofa Panina je špekulacija na posestvu in na ogromno premoženje navidezno dovela baronice pripravilo do tega podvzeta. Načrt teh dveh ljudi, je bil po prihodu pravega Borisa pl. Maholskega podrt. — Njegova lastna žena je svojega moža proglasila za zločince. Tudi glavni senat, je korespondenca grofa Panina in baronice pl. Maholske.

S silo sem pridobil ta pisma. So sem posetil novega Borisa pl. Maholskega, sem ga z zvijačo spravil iz sobe, ter vzel z mize napol popisan kos papirja. Posrečilo se mi je nadalje dognati, da sta imela grof Panin in Natuška pl. Maholski največ interesa na em, da pravi Boris izgine, in se raditega nista pomišljala pomagati lopovu do pravice pravega Borisa pl. Maholskega.

Danes kot tožitelj in priča nastopajoči Boris pl. Maholski je neki oboževani plemič iz Moskve. Na to sled so me pripeljale pooblastice prejetih zneskov, iz katerih se razvidi, da je grof Panin večkrat zaporedoma pošiljal več denarnih zneske na nekega Ivana pl. Podesvski-ja v Moskvi, ter tudi sam večkrat tja potoval. Tu di je pobatnice sem si nasilnim potom prisvojil. Ta plemič si je pred 20 leti spremenil svoje ime, bil je pet let v Sibiriji, deset v Ameriki in zadnji čas je živel v Moskvi in se posebno poštenih razmerah. Zaradi svoje podobnosti z zaprtim Borisom pl. Maholskim, je obrnil na se pozornost grofa Panina, kateri je iz njegovega napravil slepo orodje za svoje zločinske namene. Mislim, da je uo domenjano, da bi ta novi Boris pl. Maholski še tisti dan, an pa radi previdnosti par mesecev pozneje, kakor hitro bi poslali pravega Borisa v Sibirijo, zapustil Petrograd. Izpovedi služabništva in prič jasno kažejo, da aiti ena priča ni izpovedala popolnoma po svoji vesti.

Vse priče so stale pod vplivom zločinske sugestije dveh oseb, kateri pripadata ruski aristokraciji, ter sta na videz proti vsakemu zločinu zavarovana. Ta dva sta grof Sergij Panin in Natuška pl. Maholska.

Prosimo, da se moja izpoved upošteva, ter da se zaprtemu Borisu pl. Maholskemu zopet podari svoboda in imetje.

Pravica zakonskega moža proti baronici Maholski se bode pa gotovo sam odpovedal..."

Po štirih tednih so se nahajali grof Panin, Natuška pl. Maholski in sleparski Boris kot navadni zločinci uklenjeni na poti v Sibirijo.

Pravi Boris pl. Maholski je zopet zadobil svoje pravice in naslove.

Kmalu potem je prosil carja milosti za svojo zločinsko ženo, toda bilo je že prepozno. Na poti v Sibirijo je umrla.

ZA VSEBINO OGLASOV NI ODGOVORNO NE UPRAVNIŠTVO NE UREDNIŠTVO.

Maksim Gorki.

Vesti, da je Gorki neozdravljivo zbolel in da je popolnoma jetičen, se ne potrjujejo. Gorki je zapustil svoje bivališče v Pustankiju na Finskem in je šel v Moskvo, kjer se sestane s svojimi starimi prijatelji in ustanovi političen dnevnik in znanstveno revijo. Gorki je prinesel sabo daljši roman in dve drami, ki jih je dovršil šele na Finskem. Iz Moskve bo odpotoval Gorki po Volgi in bo obiskal vse bližnje obrežne pokrajine, da spozna razmere ruskega ljudstva, ki so zavladele po zatrti revoluciji. Gorki je še precej trden, moti ga v njegovem delu samo nadležno policijsko nadzorstvo. Zasluduje ga namreč vedno nad 20 detektivov, ki imajo nalogo, da poročajo o njegovem delovanju po Rusiji. Gorki to ve in je vsled tega precej razburjen. Svoja dela je prodal, kakor poročajo nekateri ruski listi, moskovskemu založniku Sutninu za 560.000 rubljev.

Kitajska dekliška imena.

Na Kitajskem dekline ne dobi že ob rojstvu stalnega imena, ki bi jej potem ostalo vse življenje, marveč jo imenujejo po okoliščinah in starosti eden tako, drugi drugače. Ko je čisto majhena, jo oče imenuje n. pr. "lumin zarek", ko je nekoliko večja, jo mati imenuje "malo golobico", bratje enostavno "sestrio" in obiskovalci "domačo hčerko".

dužabništvo jo časti kot "malo gospodično". Potem so jako priljubljena imena raznih cvetic, med vsemi orhideje, ki je simbol največje nežnosti in vonjavosti. "Plaha cvetka", "Sladka cvetka" so tudi jako priljubljena imena za mlado Kitajko. Druga imena se nanašajo na značaj, n. pr.: "Čisto sree", "Pokoj in skromnost", "Čednost in lepota", "Zvestoba", "Resnica".

Drugi dajo deklici zopet ime "Wangpan", t. j. deklica brez brata, katrega si pa želi; ako nato res pride na svet tudi kak bratec, ji izberejo pa drugo ime.

Hčer je umoril.

V vasi Ivica v Bosni je imela 20letna hči kmetu Kalajdžica razmerje z nekim fantom, ki ni ostalo brez posledice. Njen oče se je zaradi tega tako razjezil, da se je znenil s svojim sinom in oba sta dekle napadla, ko je spala ter jo zadavila. Bestialna morilec so prijeli.

Arretirana avstrijska vohunka.

Belgradska policija je aretirala neko Jeleno Dimitrijevič iz Zemuna kot vohunko. Dimitrijevičeva se je seznanila s srbskimi častniki z namenom, da bi zvedela za imena onih bosanskih Srbov, ki so baje v zvezi z belgradsko organizacijo "Narodna obramba". Dimitrijevičeva je priznala, da je delala to po nalogu policije v Zemunu, ki jo je podpirala z denarjem in ji dajala razne instrukcije.

Zlato.

Iz Londona poročajo: Od zlata, ki je prišlo na londonski trg, se je spravilo za 900.000 funtov sterlingov zlata za južno Afriko, 200.000 funtov za Indijo, ostalo zlato pa kupujejo Francoska Avstro-Ogrska in Holandska. Letos je po dveh letih zlato doseglo višje cene kot so bančne cene in letos je tudi po dveh letih zopet kupila Avstrija zlato na londonskem trgu.

Slov. samostojno podp. društvo "EDINOST"

V LA SALLE, ILL.

Ustanovljeno 9. maja 1909. Ikarporirano dne 18. avgusta 1911

v državi Illinois.

Glavni odbor:

Predsednik: Ivan Novak, Box 172, La Salle, Ill.

Podpredsednik: Lavoslav Zovnik, 1087 2nd St., La Salle, Ill.

Tajnik: Fran Lepich, 1165 3rd St., La Salle, Ill.

Blagajnik: Jos. Barborich, 1232 1st St., La Salle, Ill.

Zastopnik: Majk Fr. Kobal, 1025 - 1st St., La Salle, Ill.

Zastopnik za Oglesby: Fran Jerina st., Box 54, Oglesby, Ill.

Nadzorniki:

Fran Petek, 147 Union St., La Salle, Ill.

Tom Golobci, 203 Union St., La Salle, Ill.

Melcer Urbanica, 1238 - 3rd St., La Salle, Ill.

Bolniski odbor:

Joe Nuk, Joe Fr. Brgies, 1227 - 3rd St., La Salle, Ill.

Vinc Klaussek, Paulanec: James Golobci, 203 Union St., La Salle, Ill.

Zastavonca: Anton Strukelj, 202 - 1st St., La Salle, Ill.

Redno mesečne seje se vršijo vsako drugo nedeljo v mesecu ob 8 uri popoldan v dvorani sobota Mat. Kompa.

Rokali v La Salle in okolici so vjudno vabljeni k obilnemu pristopu.

Najboljša Slovensko-angleška slovnica.

Prirjena za slovenski narod, s sodelovanjem več strokovnjakov, je založila Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt St., New York, N. Y. Cena v platnu vezani \$1.

Rojaki v Cleveland, O. dobé isto v podružnici Fr. Sakser 6104 St. Clair Ave., N. E.

Zakaj rojaki radi zahajajo v gostilno

Leo Štrukelj

THALIA HALL,

193 Knickerbocker Ave.,

vogal Jefferson St., Brooklyn, N. Y.

Zato, ker se dobe vedno dobra

slivovko.

Pa še nekaj. On naredi vsak

teden tudi dobre

kravce, jetrne in mesene klobase;

vse je prav okusno in prav po

starokrajški šegi prirjeno. Gospa

Štrukelj je priznan dobra

kuharka.

Na zahtevo pošlje vsakemu tudi

na dom.

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Nadvojvoda Ernst. "Sava" piše: Na Dunaju se vrši sedaj zanimiva pravda. Hčerka bivšega nadvojvode Ernsta toži na priznanje dedščine po svojem očetu. Ta boj za svoje pravice ni še le novejšega izvora. Že leta 1902 je izdal nadvojvoda sin Ernst Wallburg brošuro, kjer pojasnjuje svojo zadevo. Za nas je ta stvar tembolj zanimiva, ker se je poročil nadvojvoda Ernst v Ljubljani ter je cerkveno opravilo opravil brat nekdanjega ljubljanskega kanonika Zamejca. Nadvojvoda Ernst je bil drugi najstarejši izmed petero sinov bivšega benečansko-lombardskega podkralja Rainerja. V Avstriji priključeni in obče člani nadvojvoda Rainerja v Ljubljani se je poročil leta 1858 z neko ogrsko damo, Luro pl. Skubltitz. Poročil ju je garnizijski kaplan Josip Zamejca in kot priča na sta bila najmlajši Ernestov brat Henrik in Ernestov komorni sluga. V poročni knjigi se je vpisalo nevesto kot baronica pl. Wallburg. Iz tega zakona ki naj bi bil ostal tajen, so se poročili štiri otroci. Baronica Wallburg je umrla že leta 1865. Še kakih šest let se je nadvojvoda kar najbolj zanimal za svoje otroke. Potem je postal otročen, obiskoval je svoje otroke redkeje in vidno trpel pod vprašanjem, kaj je vzrok njegove tuge. Otroci so šli iz roke v roko in začela se je zanje doba britkega trpljenja. Majši sin je najprej omagal pod težo bradavice ter je izvršil samomor. Najstarejša hči je zblaznela, ker se jo je prepustilo v težki boleznini samu sebi ter je morala opravljati najnižja dela kot dekla. Nadvojvoda sam je bil bolhen in slaboten. Na predlog svojega brata nadvojvode Rainerja so ga leta 1872 postavili pod varstvo. Od tega časa nadalje je zopet svoje otroke večkrat videl ter jim tudi pisal. Še 27 let je živel, dokler ga ni osamljenega in telesno docela uničenega rešila usmiljena smrt. Umrli je 4. aprila 1. 1899. v Arcu na Tirolskem. Od tega časa nadalje vodi njegova hčerka boj za priznanje svojega legitimnega rojstva in v izplačilo njegove dedščine. Ta boj za priznanje pravice je tembolj simpatičen, ker se ne bojuje samo zase, temveč tudi za svojo bolno sestro in za svojega brata Ernsta. Le-ta je moral zapustiti vojaško službo, ker je napravil v mladosti neumnost. Poskusil pa je vse, da pošteno preživi samega sebe in otroka. Bal se ni dela in bil je zaporedoma natakav v neki budimpeštanski kavarni, potem je prepisal note in služil kot prevodnik pri cestni železnici. V tej strašni bedi se jim je ponudila svota 200.000 goldinarjev enkrat za vselej. A otroci te svote niso sprejeli. Zapisnica očeta znaša namreč več kot šestdesetkrat toliko. Nadvojvoda Ernst in njegov brat nadvojvoda Rainer sta namreč podedovala po svojih umrlih treh bratih velikansko premoženje. — en sam brat je zapustil nad 18 milijonov goldinarjev v gotovini ter poleg tega še obilo posestev, gradov in palač. K temu pa pride še zapisnica nadvojvode Ernsta samega. Otroci zahtevajo tedaj svoto 12 in pol milijonov kron, ki je nekako primerna zapisnici. A vse tožbe niso imele dosedaj zaželjenega uspeha. Zaslilevale so se kanonika Zamejca, ki je bil brat onega garnizijskega kaplana, kateri je poročil nadvojvoda Ernsta z baronico Wallburg. Sodišče je imelo na razpolago tudi pisma, ki jih je nadvojvoda pisal svojim otrokom. Vsa ta pisma kažejo globoko duševno bol očeta. Šest tednov pred svojo smrtjo piše naprimer nadvojvoda svoji hčerki: "Govoril bom danes odkrito s teboj, a prosim te, da po prečitaniu tega pisma katerega narekuje zgolj ljubezen do tebe, mojemu najljubšemu detetu, ne obsojaš preostro svojega očeta. Iz vsega tega lahko spoznaš težki boj, ki ga bojujem sam s teboj. Saj poznaj moja prejšnja pisma. Težko pišem o stvareh, ki se tičejo mene in so mi neljube. Tudi čutim, da gre z menoj h koncu... Sedaj ne morem več tajiti zakona s Tvojo plemenito, ubogo materjo. Veš Ti ne morem povedati. Po moji smrti, toda šele tedaj, pojdi v Ljubljano, oni tamkaj je bil meni in vam zvest prijatelj ter je to tudi ostal

jo poslala zopet po odgonu na Grosuplje.

Za strežnišče čelo v kranjski deželni bližini se je zglasilo tudi nekaj deklet z dežele in iz kroga tovarniških delavcev. To je zelo razveselilo. Kajti ravno na deželi, posebno v krajih v katerih je mnogo delavcev kakor na Jesenicah, v Idriji, v Zagorju itd. so strežnice zelo potrebne. Kako koristno bo vplivala taka bolniška strežnica, ki bo po zdravniških navodilih hodila od hiše do hiše, stregla bolnikom in jim lajšala trpljenje, ki bo počevala mater, kako imajo oskrbovati dojenčce in kako jim pripravljati hrano.

Zadnji del kranjsko-dalmatinske železnice. Železniški minister je dr. Ivčević sporočil, da se bo zgradila proga Knin—Pridubice razpisala že to sponlad.

Telefonsko omrežje na Gorenjskem. Poslanec dr. Ravnhar in tovariši so vložili v deželni zboru v zadevi deželne prispevka za napravo telefonske mreže na Gorenjskem nujni predlog, v katerem navajajo, da je na prošnjo trgovske in obrtniške zbornice na Kranjskem c. kr. brzojavno ravnanjstvo v Trstu, vpostevajoč sporočene želje, sestavilo nov projekt za telefonsko napravo na Gorenjskem. Glavna proga bi šla od Ljubljane preko Medvode, Škofje Loke, Kranja, Radovljice, Žirovnice, Mojstrane, Kranjske gore do Bele peči. Stranske proge bi bile Ljubljana—Št. Vid, Kranj—Trzin, Radovljica—Lesece, Bled do Bohinjske Bistrice. V posameznih krajih bi se ustanovile javne govornice, odnosno v primeri zadostnega števila telefonskih naročnikov — zlasti na Bledu — pa lokalna telefonska omrežja. Stroški projektirane proge, v kolikor jih je vpostevati pri odmeri prispevkov, znašali bi v celoti 201.500 K, in sicer 153.000 K za glavno progo in 48.500 K za stranske proge; leti na poedine dele proge razdeljeni znašajo, in sicer: A) Glavne proge: 1. Ljubljana—Medvode 18.700 K. 2. Medvode—Škofja Loka 14.600 K. 3. Škofja Loka—Kranj 16.000 K. 4. Kranj—Radovljica 28.000 K. 5. Radovljica—Žirovnica 11.300 K. 6. Žirovnica—Jesenice 11.800 K. 7. Jesenice—Mojstrana 14.800 K. 8. Mojstrana—Kranjska gora 19.600 K. 9. Kranjska gora—Bele peči 18.200 K. B) Stranske proge: 1. Ljubljana—Št. Vid 3800 K. 2. Kranj—Trzin 17.400 K. 3. Radovljica—Lesece 2000 K. 4. Lesece—Bled 4300 K. 5. Bled—Bohinjska Bistrica 21.000 K. K temu stroškom morajo interesente prispevati 30%. Nujni predlog se glasi v tem smislu, da prispeva za zgradbo telefonske mreže na Gorenjskem po c. kr. poštnega in brzojavnega ravnanjstva v Trstu izdelanem projektu k gradbenim stroškom v proračunskem znesku 201.500 K 20% deželni prispevek — okroglo 40.000 kron.

ŠTAJERSKO.

Südmarka pred sodiščem. Südmark je narodna obrambna družba. Varovati hoče nemška tla, da jih ne pogoltno slovenska poplava. Z nemško nacionalnega stališča je to prav lepa naloga; s pametnejšega stališča pa se pač lahko drugače sodi o takih družtvih. Ali to, kar je zapisano kot naloga, je pogostoma v takih slučajih le preteza. Tako se je n. pr. Südmarki že večkrat očitalo, da skrbijo pred krinko narodnosti za kapitalizem, da ustanovlja in podpira žolte organizacije, da vrgaja krumirje in da nabira denar, s katerim izkuša pri volitvah pripraviti delavce ob mandate. Poleg tega se bavi družba pač tudi z naseljevanjem Nemcev v slovenskih krajih. Človek bi mislil, da izvršuje to na tak način, da se naseljenec čimbolj olajša nakup posesti ter delo in življenje na njih. Neki proces v Mariboru, o katerem poroča "Arbeiterwille", pa kaže vse drugačno sliko. Südmark pošilja agente zlasti v južno Nemčijo, na Bavarsko, Virtemberško in Badensko, da bi odtod privabili mlade kmete, zlasti mlade zakonice, na Spodnje Štajersko, kjer kupuje posesti od kmetov, ki so propadli. Tak agent je prišel pred približno tremi leti v Almanweier na Badenskem in je pregovoril mlado zakonsko dvojico, kateri je naslikal razmere v najsvetlejših barvah, da se naseli v Avstriji. Zdaj stojita "dajlenderja" pred civilnim sodnikom Torgglerjem kot tožnika in obtožence, zastopati pa ju mora — slovenski advokat! Imenujeta se Wilhelm in Lena Siefert. Kako se je moral mož mučiti, dokazuje njegove roke, ki se trde kakor podplati.

Kupila sta Pukšekovo posest v Podgradu za 27.000 K. Od tega naj bi bilo 13.500 K ostalo kot hranilnična hipoteka, 2500 K naj bi plačala v gotovini, 2000 K naj bi dodala Südmarka. Ostanek naj bi bila poplačevala, seveda z obrestmi v obrokih po 400 K na leto. Südmarkin prispevek je pa sleparija, kajti za ta znesek se enostavno zviša nakupna cena. 7 jutraj najboljša zemlja so že pred prodajo odrezali. Ko sta prišla zakonska Siefert na posest, sta bila bridko razočarana. Gozd je bil skoraj ves posekan, njive izrpane, travniki zamernarjeni, zgradbe v najslabšem stanju. Niti stranišča ni bilo. Zakonska sta prinesla 6000 K s seboj, ko sta videla položaj, sta takoj razumela, da se tukaj ne more uspešno gospodariti, pa sta se hotela vrniti. Toda funkcionarji Südmarke so ju pregovorili, plačala aro itd. ter začela gospodariti, medtem ko se je pogajanje zavlacalo in zavlacalo, ker se nista dala meni nič tebi nič ukantiti. Naposled je bila, dokler ne pride do kupoprodajne pogodbe, sklenjena najemninska pogodba brez napovedi. Letna najemnina naj bi znašala 1200 K, kar je naravnost oduševilo, če se pomisli, da je bila, posest veliko previsoko ocenjena, povsem zamernarjena in so trije posestniki na njej v kratkih rokih propadli. "Uboga Svaba sta delala in robotala, zboljšala tla, popravila hišo tako, da je bilo mogoče stanovati v nji, zgradila kurnik, svinjak in stranišče, skratka — storila sta, kar je bilo mogoče. Vtaknula sta svoj denar v obrat, kljub temu nista mogla priti nikamor. Končno sta se naveličala vsega, pa sta hotela zadnjo jesen odpotovati. Vendar pa so ju še pregovorili, naj ostane in posjeta ozimino, kajti tekom zimskih mesecev se gotovo še pobotajo. Zakonska sta se dala res še enkrat pregovoriti in sta ostala. Naenkrat — sredi zime — zahtevajo plemeniti Südmarkovci, naj zapustita posest tekom 14 dni. Temu sta ugovarjala in zahtevala odškodnino. Izjavila sta, da sta pripravljena oditi 16. marca, kajti v 14 dneh ne moreta živine in satežev prodati brez velike škode. Zastopnik Südmarke pa vztraja na svoji zahtevi in trdi, da dvojica ni bila pridna, da je prijetno živela, zamernarila zemljo in postavi naseljenecv kažeta, da ni bilo tako; zeno so ta očitanja tako razburila, da je zastopniku žlahtne družbe zaklecala v obraz: "Sleparija! Z lažnimi izjavami ljubljani izvajate ljudi iz domovine in jih pripravljate ob to, kar so si prideli in prihranili! Fej! Sram bi vas bilo!" Tudi sodnik meni, da naj bi se počakalo do 16. marca. Ako vztraja Südmarka na svoji zahtevi, bode morala tudi povrniti škodo, katero utrpita zakonska Siefert. Zastopnik Südmarke je pa trd, in ker ni bil določen odpovedni rok, morata zakonska 20. februarja zapustiti posest. Za ta dan pa določa sodnik tudi razpravo zaradi obojestranskih odškodninskih zahtev. Tako je slavno nemško narodno-obrambno delo!

PRIMORSKO.

Aretacija. Žandarmerija je aretirala v Devinu nekega postopaka, ki se je izdajal za Frana Petko in je imel tudi delavsko knjižico, glasečo se na to ime. Preiskava je dognala, da aretirane ni Petek, marveč dunajski potnik Fr. Kuss, ki je ponevaril pred kratkim na Dunaju 18.000 K in pobegnil. — Aretirali so v Gorici na zahtevo okrožnega sodišča 40letnega bančnega uradnika L. Kodriha zaradi poverljivosti.

KOROŠKO.

Zgorela je v Svetiževsi štiriletna Marija Alič, hči neke dekle, ki ima veliko otrok. Marija je prišla preblizu vrtice štedilnika, vnela se ji je obleka in predno so prišli revinci ljudje na pomoč, je umrla.

POZIV.

Rojak FRANK KRAŠOVEC. bivač pod naslovom: P. O. Segundo, Colo., naj nam naznani se danji naslov, da ga obvestimo o neki zadevi iz starega kraja.

Frank Sakser,

82 Cortlandt St., New York City

IŠČE SE

delovodjo, ki se razume v izdelovanju dog in lesa za sodarje in ki zna proračunati les. Znatni more govoriti angleško ali nemško. Naznanite, kje ste bili zadnjič u službeni in kako plačo zahtevate. Pisma pošljite na uredništvo "Glas Naroda", 82 Cortlandt St., New York, N. Y. (4-6-3)

NAZNANILO.

Tem potom naznanjam slavemu občinstvu v Pittsburghu, Pa. in okolici, da sem se preselil iz št. 5163 na št. 4905 Butler St. Rojakom Slovenem in bratom Hrvatom, kateri bodo rabili obleko za Veliko nč, se priporočam, da ne pozabijo moj nov naslov. Jaz skrbel bodem da dobi vsakdo kar želi, to je najbolje blago in najceneje. Torej na svidenje, ko potrebujete obleko!

Frank Masnitzel,
4905 Butler St., Pittsburgh, Pa.
(3-5-3)

Trgovca s stališče

M. POGORLEC

8 E. Madison St. — Room 1115

Chicago, Ill.

Iščem rojaka FRANCA KRIZNAR, podomače Činakov iz Zgornjega Bitnja št. 28 pri Kranju. Pred kakimi 8 meseci je prišel iz stare domovine in sedaj ne vem, kje se nahaja. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, naj mi ga naznani, ali naj se pa sam javi, ker mu imam poročiti nekaj zelo važnega od njegovega brata Janeza Kriznar. — Jacob Porenta, Box 205, Adamson, Qkla. (4-7-3)

Rad bi zvedel za svojega brata JOSIPA SKODA. Doma je iz Javorja pri Ljubljani. V Zelenjenih državah biva že 4 leta. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, ga prosim, da ga mi javi, za kar mu bodem zelo hvaležen, ali naj se sam oglasi, ker poročiti mu imam nekaj važnega. — Anton Skoda, 764 Haugh St., Indianapolis, Ind. (3-6-3)

Koledarjev

imamo v zalogi le še nekaj sto in kdor rojakov ga še nima, naj se podvzga zanj. Letošnji Koledar je zanimiv in bolj obsežen kot drugi letniki. Cena mu je s poštnino vred 25 centov.

Slovenic Publishing Co.,
82 Cortlandt St. New York City

Za en dolar

dobite dnevnik "Glas Naroda" SKOZI ŠTIRI MESECE

"Glas Naroda" izhaja v šestih dneh na 30 straneh. V njem najdeti važne vesti vsakega dne vesti iz stare domovine in zanimive povesti

Vse osebe lista je organizirano in spada v strokovne unije.

E tina zaloga

Družinskih in Blaznikovih

PRATIK

za leto 1914.

1 iztis stane . . . 10c.

50 iztisov stane . . . \$2.75

100 iztisov stane . . . \$5.00

Cene Blaznikove pratike so iste.

V zalogi:

UPRAVNIŠTVA "GLAS NARODA"

82 Cortlandt St., New York

ali pa

6101 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, O

SVET NE POMNI

takih katastrof kot so se dogajale zadnja leta posebno na morju. Tehnika izvanredno napreduje, toda strokovnjakom se še ni posrečilo toliko izpopolniti prometnih sredstev, da bi bila popolnoma varna. Kdor hoče vedeti, kakšne grozote se dogajajo pri katastrofah na morju, naj čita knjižico: "Katastrofa "Titanica" in "Volturna", ki je opremljena z veliko dobrimi slikami. Rojaki, naročajte jo, ker jo je v zalogi samo še nekaj sto. Cena samo 25 centov. Pišite na:

Otto Pezdin,

412 E. 78. St., New York, N. Y.

Ze dolgo

niso bili paro

brodni listiki

pot iz stare do

movine tako po

ceni kakor sedaj; rojakom, ka

teri želijo naročiti vozne listke

za svoje družine, prijatelje in

znance, se nudi sedaj najbolj u

godna prilika, dokler se cene so

post ne svikajo.

Sedaj naročeni vozni listki po

mišani ceni so veljavni za celo

leto, akoravno ne cene istih med

vetom zopet svikajo.

Pišite takoj za vaa potrebna

ojsamila na znano trdko:

FRANK SAKSER,

82 Cortlandt St. New York City

posiljajo naši rojaki radi svojim sorodnikom, prijateljem ali znan-

cem v staro domovino in to seveda najraje v

GOTOVEM DENARJU, kar pa NAJHITREJE, NAJVEŠTEJE in

NAJCENEJE preskrbi

FRANK SAKSER

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

PODRUŽNICA:

6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, O.

Čemu bi drugam segali, ako Vam Vaš rojak najboljšo postreže?

PODRUŽNICA:

6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, O.

Čemu bi drugam segali, ako Vam Vaš rojak najboljšo postreže?

PODRUŽNICA:

6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, O.

Čemu bi drugam segali, ako Vam Vaš rojak najboljšo postreže?

PODRUŽNICA:

6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, O.

Čemu bi drugam segali, ako Vam Vaš rojak najboljšo postreže?

PODRUŽNICA:

6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, O.

Čemu bi drugam segali, ako Vam Vaš rojak najboljšo postreže?

PODRUŽNICA:

6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, O.

Čemu bi drugam segali, ako Vam Vaš rojak najboljšo postreže?

PODRUŽNICA:

6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, O.

Čemu bi drugam segali, ako Vam Vaš rojak najboljšo postreže?

PODRUŽNICA:

6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, O.

Čemu bi drugam segali, ako Vam Vaš rojak najboljšo postreže?

PODRUŽNICA:

6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, O.

Čemu bi drugam segali, ako Vam Vaš rojak najboljšo postreže?

PODRUŽNICA:

6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, O.

Čemu bi drugam segali, ako Vam Vaš rojak najboljšo postreže?

PODRUŽNICA:

6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, O.

Čemu bi drugam segali, ako Vam Vaš rojak najboljšo postreže?

PODRUŽNICA:

6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, O.

Čemu bi drugam segali, ako Vam Vaš rojak najboljšo postreže?

PODRUŽNICA:

6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, O.

Čemu bi drugam segali, ako Vam Vaš rojak najboljšo postreže?

PODRUŽNICA:

6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, O.

Čemu bi drugam segali, ako Vam Vaš rojak najboljšo postreže?

PODRUŽNICA:

6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, O.

Čemu bi drugam segali, ako Vam Vaš rojak najboljšo postreže?

PODRUŽNICA:

6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, O.

Čemu bi drugam segali, ako Vam Vaš rojak najboljšo postreže?

PODRUŽNICA:

6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, O.

Čemu bi drugam segali, ako Vam Vaš rojak najboljšo postreže?

PODRUŽNICA:

6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, O.

Čemu bi drugam segali, ako Vam Vaš rojak najboljšo postreže?

PODRUŽNICA:

6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, O.

Čemu bi drugam segali, ako Vam Vaš rojak najboljšo postreže?

PODRUŽNICA:

6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, O.

Čemu bi drugam segali, ako Vam Vaš rojak najboljšo postreže?

PODRUŽNICA:

6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, O.

Čemu bi drugam segali, ako Vam Vaš rojak najboljšo postreže?

PODRUŽNICA:

6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, O.

Čemu bi drugam segali, ako Vam Vaš rojak najboljšo postreže?

PODRUŽNICA:

6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, O.

Čemu bi drugam segali, ako Vam Vaš rojak najboljšo postreže?

PODRUŽNICA:

6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, O.

Čemu bi drugam segali, ako Vam Vaš rojak najboljšo postreže?

PODRUŽNICA:

6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, O.

Čemu bi drugam segali, ako Vam Vaš rojak najboljšo postreže?

PODRUŽNICA:

6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, O.

Čemu bi drugam segali, ako Vam Vaš rojak najboljšo postreže?

PODRUŽNICA:

6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, O

